

45200 - Kâfirleri Taklit Etme Meselesi ve ‘Müslümanların Güzel Gördüğü Şey Allah Katında da Güzeldir’ Cümlesi

Soru

İslam’da gayrimüslimlerin adetlerini ve davranışlarını taklit etmenin hükmü nedir? İslam şeriatında taklidin sınırları ve kuralları nelerdir? Kâfirlerin yaptığı her şeyi taklit etmek haram mıdır? Zira kafirlerin bazı eylemleri İslam’a aykırı değildir ve bu konuda yasaklama gelmemiştir. Bu eylemleri yapan kimse, sadece kâfirleri taklit etme niyetinde yapmadığını bilakis bu eylemi iyi gördüğünden ötürü yapar? Ayrıca İbn Mesud’un ‘Müslümanların güzel gördüğü şey Allah katında da güzeldir’ sözünü nasıl anlamamız gerekir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Müslümanlar din hususunda ne gayrimüslimleri ne de başka kimseleri taklit etmeye ihtiyaçları yoktur.

Müslümanların, diğer dinlere mensup olan kimseleri ibadet ve dinin şîârları noktasında taklit etmelerine ihtiyaçları yoktur. Muhakkak ki Allah (Azze ve Celle) dinini kemale erdirip bizlere olan nimetini tamamlamıştır ve bizler için din olarak sadece İslam’ı seçmiştir. Allah (C.C.) şöyle buyurmuştur: “Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm’ı seçtim” (Maide/3)

Muhakkak ki İslam; Müslümanların kâfirleri, özellikle de Yahudi ve Hristiyanları taklit etmeleri yasaklamıştır. Ancak bu yasaklama genel değildir. Yasaklama, din hususuyla ve onlara özel ritüel gibi hususlarla ilgilidir.

Ebu Saîd el Hudrî’den rivayet edilen bir hadiste Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Muhakkak ki

sizler, sizden önceki ümmetlerin yoluna tıpatıp, aynen uyacaksınız. Hatta onlar bir keler deliğine girmiş olsalar, oraya siz de gireceksiniz. Dediler ki: Ya Rasulallah! Bunlar Yahudiler ve Hristiyanlar mıdır? Rasulallah Sallallahu Aleyhi Vesellem dedi ki: ‘Ya kim olacak?’ (Buhari/1397- Muslim/4822)

Bu hadiste Yahudi ve Hristiyanların taklidi ve onların yollarını tutmak nehyedilip kınanmıştır. Aynı şekilde İslam bu yasaklamayı pekiştirmiş ve onlara benzeyenleri onlardan olmakla nitelemiştir.

Abdullah bin Ömer r.a dedi ki: Resulullah şöyle buyurmuştur: “Kim kendini bir topluluğa benzetirse o da onlardandır.” (Ebu Davud 3512. Şeyh Elbani sahihtir, demiştir. İrvâu’l Ğalil/2691)

Şeyhülislam İbn Teymiyye r.a. dedi ki:

Bu yasaklamanın en alt derecesi, onları taklit etmekle onlara benzemektir. Halbuki zahiri manasına göre onları taklit edenin küfrünü gerektirir. (İktidâu Siratul Müstakim/237)

Çünkü kâfirleri taklit eden kişi aşağılık duygusuna kapılır. Yenilgi ve aşağılık psikolojisiyle karakterize olur. Bu yüzden eksikliğini yücelttiği kişileri taklit ederek tamamlamaya çalışır. Eğer bu insanlar, İslam şeriatının yüceliğini ve mükemmelliğini inceleyip farkına varsalar; peşinde koştukları medeniyetin ne kadar rezil, alçak ve bozuk olduğunu bilseler taklit etmekle ne kadar hata işlediklerini bilecekler.

Kâfirleri taklit etmenin haram olan yönleri

Şüphesiz ki kâfirleri taklit etmenin haram olduğu birçok yönü vardır.

Şeyh Salih el-Fevzân şöyle dedi:

Kâfirlerin taklit edildiği hususlar arasında onları ibadetler hususunda taklit etmek vardır. Faillerini şirke bulaştıran durumlar bunlar arasındadır. Örneğin kabirler üzerine binaların ve türbelerin inşa edilmesi de bunlardandır. Nebi Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: “Allah; Yahudi ve Hristiyanlara lanet etsin, onlar Peygamberlerinin kabirlerini mescid edinmişlerdir”. (Buhari 425, Muslim 531) – Ve içlerinden salih bir adam öldüğünde onun kabrinin üzerine bir mescid inşa ettiklerini, içinde suretler yaptıklarını ve onların yaratılmışların en kötüsü olduklarını haber

vermiştir.- (Buhari 417, Muslim 528)

Muhakkak ki günümüzde herkesçe bilindiği üzere kabirler hususunda aşırıya gidildiğinden ötürü birçok kimse büyük şirke düşmüştür. Bunun tek sebebi ise Yahudi ve Hristiyanları taklit etmektir.

Ayrıca bu taklitler arasında onları, şirk ve bid'at olan bayramlarında taklit etmek de vardır. Buna örnek olarak da doğum günü dedikleri -Resulullah'ın doğum günü-, yılbaşı veya bazı önderleri için kutladıkları bayramlar verilebilir. Ayrıca kutlanılan bu şirk ve bid'at içerikli bayramlar arasında haftalık olarak kutlanılanlar da vardır. Örneğin ülkenin ulusal günü, anneler günü, temizlik haftası vb. gibi bid'at ve hurafeleri içerisinde barındıran günlük veya haftalık bayramlardır. Tüm bunların hepsi Müslümanlara kâfirler tarafından sirayet etmiştir. Çünkü İslam'da Ramazan ve Kurban Bayramı dışında başka bir bayram yoktur. Bu iki bayramın dışında olan tüm bayramlar bid'at bayramlardır ve kâfirleri taklit sonucu Müslümanlara geçmiştir.

(47060) Nolu sorunun cevabında daha önce kafirlere özel olan elbiselerde ve sakal kesme gibi bazı adetlerde onları taklit edip onlara benzemenin haram olduğunu bahsetmiştik.

Kafirlere benzemenin ölçütleri

Kâfirleri taklit etmenin haram olduğu hususlar, onları ibadetlerinde ve kendilerini diğerlerinden ayıran bazı adetlerinde taklit etmektir. Bunun dışında kalan, insanların da kendilerinden faydalar bulmuş olduğu icatlar veya yenilikler ise bu kapsama dahil değildir. Bundan dolayı Müslümanların bu konularda kâfirleri taklit etmelerinde bir beis yoktur. Bilakis Müslümanların kâfirleri bu konuda geçip onlara öncü olmaları gerekmektedir.

Şeyh İbn Useymin r.a. der ki:

'Kafirlere benzemek'; bizlerin, onların icat etmiş oldukları eşyaları kullanmamızın caiz olmadığı manasına gelmez. Ulemâdan bunu söyleyen kimse yoktur. Aksine Nebi (sav) döneminde sahabeler, kâfirlerin üretmiş oldukları eşyaları kullanıyor ve onların giymiş oldukları elbiseleri giyyordu.

Kâfirlere benzemek ise onlara has -olup diğer kavimlerden ayıran- elbiseleri giymek, kendilerine has olan adetlerini ve hallerini taklit etmektir. Yoksa onların binmiş oldukları araçlara binmek, giymiş oldukları giysileri giymek demek değildir. Ancak araçlara kendilerine özel bir şekilde biniyorlarsa aynı araca binsek de onların bindiği gibi binmeyiz. Veyahut bir elbiseyi belli bir amaç için veya kendilerine özel bir şekilde kullanılıyorlarsa o elbiseyi onlara benzeyecek şekilde giymek caiz değildir. ‘Mecmûu’l-Fetâvâ, İbn Useymin, 12 / Soru 177’

Başka bir yerde ise şöyle söylemektedir:

Kafirlere benzemenin ölçütü, taklit edenin taklit edilene özel bir hususu yerine getirmesidir. Dolayısıyla kâfirleri taklit etmek, bir Müslümanın onlara özgü olan bir şeyi yapmasıdır. Ancak Müslümanlar arasında yaygınlaşan ve kâfirler ile başkası arasında ayırt edilemeyen şeylere gelince, taklit edilen şey başka bir açıdan haram olmadığı müddetçe yapılan taklidin haram olması söz konusu değildir. İşte bizlerin ‘bu kavlin gerektirmiş olduğu mana budur’ dediği nokta burasıdır. ‘Mecmûu’l-Fetâvâ, İbn Useymin, 12 / Soru 198’

21694 ve 43160 nolu soruların cevaplarında kafirlere benzemenin detayları ve ölçütlerini daha açıklayıcı bir şekilde bulmanız mümkündür. Oraya müracaat etmenizi tavsiye ederim.

İslam'ın Batı medeniyeti karşısındaki tutumu

İslam medeniyetinin dışında olan medeniyetlerden alınacak olan bazı faydalı hususlar olduğu gibi kaçınılması gereken bazı zararlı hususlar da mevcuttur. Bu konuyu Şeyh Şankitî r.a. şu başlıklarda özetlemiştir:

Muhakkak ki İslam medeniyetinin Batı medeniyeti karşısındaki tutumu şu 4 maddeye ayrılmıştır:

- 1)Hem faydalı hem de zararlı yönlerini terk etmek.
- 2)Hem faydalı hem de zararlı yönlerini almak.
- 3)Faydalı yönleri bırakıp zararlı yönlerini almak.

4)Faydalı yönleri alıp zararlı yönlerini bırakmak.

İlk 3 madde şüphesiz ki batıldır. Ancak sonuncu madde ise doğrudur. 'Edvâu'l-Beyân/4-382'

İbn Mesud'un kavlinin tahliline gelecek olursak

İbn Mesud r.a. şöyle demiştir: "Müslümanların güzel gördüğü şey Allah katında da güzeldir." İbn Mesud'un buradan kastı şeriattan, naslardan soyutlanıp sadece akla dayanıp güzel görmek değildir. İmam Şafiî 'Kim istihsan ederse (güzel görüp uygun bulursa) kendisi şariat koymuştur.' demiştir. Buradan kasıt insanların genelinin değil de muayyen bazı kimselerin uygun bulup gördüğü demek değildir. Bilakis bu sözü iki geçerli anlamda değerlendirmemiz mümkündür:

1)Şeriata aykırı olmayan örfle amel etmek.

2)Burada icmânın hüccet oluşuna delil vardır. Şayet Müslümanlar herhangi bir şeyin uygunluğu konusunda icmâ ederlerse bu görüş birlikleri hüccettir. Bundan sonra uygun görülen bu şeyde Allah katında güzel olmaktadır. İşte bu sözün manası budur.

Bununla alakalı olarak İmam Serahsî'nin Mebsût adlı kitabının 12.c / 138. Sayfasına ve İmam İbn Kayyim'in el-Furûsiyye adlı kitabının 298.sayfasına müracaat edebilirsiniz.

Bununla birlikte İbn Mesud'un kavlinden uygun görme Müslümanların tamamı için geçerli olduğu varsayarsak bu anlamlar çıkar. Ancak sahih olan bunun sadece Nebi'nin (sav) ashabı için geçerli olduğudur. Nitekim İbn Mesud'un sözünün tamamı şu şekildedir: "Allah Teâlâ kullarının kalplerine baktı. Onların arasında en hayırlı kalp olarak Muhammed'in (s.a.v) kalbini gördü. O'nu kendisi için seçti ve peygamber olarak gönderdi. Muhammed'in kalbinden sonra kullarının kalplerine baktı. Kulları arasında ashabının kalplerini en hayırlı kalpler olarak gördü. Ve dini için savaşan kimseler olarak onları Nebisine vezir kıldı. Müslümanların güzel gördükleri Allah (c.c) katında da güzeldir. Onların kötü gördükleri Allah katında da kötüdür." (İmam Ahmed 3418) İmam Elbani ise buna Tahâviyye'nin hadis tahriçlerinde hasen demiştir. (530)

Tüm bunlardan anlaşıldığına göre İbn Mesud'un bu kavlini getirip şeriatın haram kılmış olduğunu

(müŖriklere benzemek gibi) güzel görme bahanesiyle helal kılmak batıldır, sahih değildir.

Allah en iyisini bilir.